

Avfallsnämnden

Taxa för avfall under kommunens ansvar för år 2022 - Inriktningsärende**FÖRSLAG TILL BESLUT**

Nämnden föreslås besluta

- att uppdra åt förvaltningschefen att ta fram ett förslag till taxa för avfall som faller under kommunens ansvar för år 2022 i enlighet med detta inriktningsärende.

Mårten Frumerie
Förvaltningschef

Sammanfattning

Detta inriktningsärende ska styra arbetet med att ta fram ett förslag till taxa för avfall som faller under kommunens ansvar för år 2022. Taxan är differentierad och ska styra till en miljöriktig och resurseffektiv avfallshantering och bort från system som medför dålig arbetsmiljö.

För en- och tvåfamiljshus föreslås att taxa för hämtning av restavfall varje vecka höjs mer än för hämtning varannan vecka och var fjärde vecka. En översyn föreslås av taxan för utsorterat matavfall från verksamheter i syfte att få en bättre följsamhet mellan kostnad för insamling och behandling jämfört med intäkt för tjänsten.

Den generella taxeökningen för år 2022 jämfört med budget år 2021 är beräknad till 12 % för mat- och restavfall och 12 % för slamavfall. Taxeökningen tar i beaktande osäkerheterna kring intäkterna givet pågående pandemi. Liksom för år 2020 kan intäkterna för år 2021 komma att minska i förhållande till budget beroende på pandemins utdragna förlopp.

En översyn av taxedokumentet föreslås i syfte att göra det lättare för läsaren att själv kunna beräkna sin kostnad. I taxedokumentet ska kostnader redovisas både exklusive och inklusive moms.

Bakgrund

Stockholms kommun har enligt miljöbalken (1998:808) 27 kapitel 4-6 § rätt att ta ut avgifter för att täcka de kostnader kommunen har för att uppfylla sitt lagstadgade ansvar för avfall som faller under kommunens ansvar. Avgifterna får tas ut på ett sådant sätt att återanvändning, återvinning eller annan miljöpåpassad avfallshantering uppmuntras. Avgiften ska betalas enligt den taxa som kommunfullmäktige antar.

Enligt kommunallagen (2017:725) gäller självkostnadsprincipen för hantering av detta avfall. Självkostnadsprincipen innebär att verksamhetens kostnader och intäkter ska gå jämnt upp inom en skälig tidsperiod. Likställighetsprincipen gäller också, vilket innebär att avfallslämnarna ska vara likställda när det gäller rättigheter och skyldigheter gentemot kommunen. Samma avgift ska tas ut för samma service men möjlighet finns att dela in kommunen i olika hämtningsområden, exempelvis ett område omfattande fastland och öar med fast bro eller färjeförbindelse och ett annat område omfattande öar utan fast bro eller färjeförbindelse.

Nuvarande taxa används tillsammans med utveckling av insamlingssystem och information till kunder som ett styrmedel för att uppnå avfallsplanens mål. Taxan är differentierad och ska styra bort från system med dålig arbetsmiljö till en miljöriktig och resurseffektiv avfallshantering. Taxan består idag av olika delar omfattande grundavgift för en- och tvåfamiljsfastigheter, hämtavgift, behandlingsavgift samt tilläggsavgift. För kunder med debitering per vikt finns detta särredovisat.

Regeringen har beslutat att från och med år 2022 ge landets kommuner ansvar för insamlingen och återvinningen av returpapper. I och med detta beslut avskaffar regeringen det så kallade producentansvaret för returpapper. Kommunerna ges dock möjlighet att utforma insamlingen efter de lokala förutsättningarna. Kommunen ska se till att returpapper hanteras och behandlas så att materialåtervinning främjas. Målet ska vara att minst 90 procent av det returpapper som produceras ska materialåtervinnas.

Det tidigare förslaget om ett förtydligat producentansvar för förpackningar och tidningar har återtagits. Miljödepartementet ska nu genomföra en intern utredning för att se över producentansvaret för förpackningar. Utredningen ska lämna förslag på nya bestämmelser om insamling och återvinning av förpackningar. Syftet är att skapa goda förutsättningar att nå materialåtervinningsmålen i EU:s förpackningsdirektiv. Utredningens förslag om producentansvar för förpackningar ska kunna remitteras under hösten 2021. Förslagen om minimikrav för vissa produkter kan vid behov remitteras tidigare under året. Minimikraven ska för existerande producentansvar vara genomförda senast i januari 2023 enligt EU:s avfallsdirektiv.

En statlig offentlig utredning har lämnat sitt betänkande ”Äga avfall – en del av den cirkulära ekonomin” SOU 2021:24. Utredningen föreslår att verksamheter själva ska kunna välja vem som transporterar och behandlar det avfall som idag faller under kommunalt ansvar, så kallat frival för verksamheter från och med den 1 jan 2022. Skulle beslut fattas i enlighet med förslaget kommer det medföra konsekvenser för verksamheten.

Ärendet

Ekonomiska förutsättningar

En generell indexeringsuppräknning av befintliga entreprenörsersättningar har skett med 5 till 6 % för 2022. Anledningen är att 2021 års indexering av entreprenörsavtalen har varit låg och i vissa fall negativ. De låga indexvärdena för entreprenadavtalen har bland annat varit den försenade lönerörelsen under 2020.

Flera av avtalen för insamling av mat- och restavfall har upphandlats under året, vilket har effekt på kostnaderna.

Den under år 2020 införda förbränningsskatten kommer att fullt ut belasta behandlingskostnaden vid förbränning av avfall med 125 kronor per ton. Behandlingskostnaden beräknas öka med anledning av förbränningsskatten med 8 mnkr år 2022 jämfört med år 2021.

Ansvar för insamling och återvinning av returpapper beräknas kosta 11 mnkr under 2022.

Intäkter eller kostnader har inte medtagits för drift av stationära sopsugar i exploateringsområden, då inga av de aktuella anläggningar kommer vara färdigställda under år 2022. Anläggningar som exploateringskontoret idag ansvarar för kommer att drivas vidare av exploateringskontoret tills dess att anläggningarna är färdigställda.

I flerårsplan 2022 – 2024 föreslås att taxeintäkter för mat- och restavfall under år 2022 uppgår till 741 mnkr och taxeintäkter för slamavfall uppgår till 56 mnkr, vilket motsvarar en ökning av taxorna för avfall och slam med ca 12 % jämfört med taxorna för år 2021.

Taxeökningen tar i beaktande osäkerheterna kring intäkterna givet pågående pandemi. Liksom för år 2020 kan intäkterna för år 2021 komma att minska i förhållande till budget beroende på pandemins utdragna förlopp. En säkrare prognos över intäkter och kostnader kommer att redovisas i kommande tjänsteutlåtande för taxa avfall 2022. Framtida taxeökning baserad på flerårsprognos 2022 – 2024 tar inte i beaktande konsekvenser av ett eventuellt införande av frival för verksamheter.

Belopp i mnkr	Budget	Flerårsplan		
	2021	2022	2023	2024
Intäkt				
Taxa, avfall	684	741	811	888
Taxa, slam o fettslam	50	56	62	68
Intäkter, ej huvudmannaskap	24	25	28	37
Summa	758	822	901	993
Driftskostnad				
Gemensamma kostnader	-71	-61	-61	-62
Tekniska anläggningar	-100	-116	-142	-191
Insamling	-372	-442	-479	-503
Återvinning	-149	-155	-165	-163
Samordning	-13	-14	-17	-17
Utredning	-10	-10	-10	-10
Summa	-714	-798	-875	-945
Kapitaltjänstkostnad	-12	-16	-19	-46
Resultat	32	9	8	2
Taxeökning, avfall		12%	9%	9%
Taxeökning, fettslam		12%	10%	9%

Med den föreslagna ökningen för avfall kommer avgiften för en- och tvåfamiljshus att vara i paritet med andra kommuner i regionen och för flerbostadshus beräknas avgiften vara 35 % lägre än de jämförda kommunerna. Nedan tabell ger en indikativ beräkning av taxenivåer exklusive moms i ett antal jämförbara kommuner inom regionen.

Beräknad avgift 2022

Kommun	En- och tvåfamiljshus	Flerbostadshus
	Kr per hus o år	Kr per lgh o år
Stockholm	2 080	800
Huddinge	1 910	1 220
Järfälla	1 750	660
Lidingö	1 570	1 040
Nacka	2 460	1 750
Solna	1 920	1 270
Sundbyberg	2 710	1 360
Tyresö	1 720	1 210
Täby	2 720	790
Upplands Väsby	1 780	1 260
Upplands-Bro	2 280	1 730
Medel	2 080	1 230

Långsiktiga mål

Taxan ska utformas för att stötta avfallsplanens intentioner och mål. Den generella inriktningen är att taxan för manuell hämtning av restavfall höjs mer än för maskinella hämtningssystem. Detta för att tydliggöra strävan mot maskinella insamlingsystem med goda arbetsmiljöförhållanden. De långsiktiga målen ska stimulera kunder till ökad utsortering av matavfall och förpackningar samt styra emot abonnemangsformer med lägre miljöbelastning.

Mål för taxa för avfallshantering på tre års sikt.

- För en- och tvåfamiljshus med enskild hämtning av restavfall föreslås taxa för hämtning varje vecka öka mer jämfört med hämtning varannan vecka och hämtning var fjärde vecka. Då matavfallsinsamling blir obligatorisk för denna kundkategori år 2023 är inriktningen att varje veckas hämtning av restavfallet tas bort på sikt.
- Inför start av Högdalens sorteringsanläggning behöver taxan ses över i syfte att få en rättvis fördelning av de kostnader som kan hänföras till anläggningen.
- En god implementering genom ökade kommunikationsinsatser inför start av Högdalens sorteringsanläggning.
- Taxa för hämtning med mobil sopsug ändras från att vara volymsgrundad till debitering med avgift per insamlingstillfälle kompletterat med viktavgift.

Förslag taxa 2022

En- och tvåfamiljshus

Antalet abonnenter som idag har hämtning av restavfall varannan vecka är fler än de som har hämtning varje vecka. I syfte att få fler fastighetsägare att välja glesare hämtningsintervall föreslås att taxa för varje veckas hämtning ökas mer än taxor för varannan veckas och var fjärde veckas hämtning.

Flerfamiljshus och verksamheter

En översyn föreslås av taxan för utsorterat matavfall från verksamheter i syfte att få en bättre följsamhet mellan kostnad för insamling och behandling jämfört med intäkt för tjänsten.

Under flera år har taxan höjts för behållartyper som är olämpliga av arbetsmiljöskäl eller inte är utformat enligt gällande standard. Taxan föreslås höjas mer för dessa behållartyper än övriga abonnemang för att fortsätta denna inriktning.

Taxedokument

Den nuvarande utformningen av taxedokumentet är inte helt överskådligt eller enkelt att använda vid beräkning av årskostnader för olika abonnemangstyper. Vidare redovisas enbart kostnad exklusive moms. I kommande dokument ska både kostnad exklusive och inklusive moms redovisas. Målet med en uppdaterad avfallstaxa är att läsaren själv ska

kunna utläsa hur taxeavgiften beräknas samt enklare kunna utläsa vad kostnaderna är för olika avfallstjänster.

Vid framtagandet kommer en intäkt – kostnadsanalys göras så att taxan för tjänsterna kommer att vara i paritet med varandra.

Övriga avfallsslag

Översyn kommer att ske av taxan för grovavfall, vilken är upphandlad som tjänstekoncession, för att säkerställa att entreprenörerna erhåller kostnadstäckning för utförd tjänst.

Tidplan

För att avfallstaxan ska börja gälla från och med 1 januari 2022 bör nedanstående tidplan följas. Till skillnad från tidigare år ligger beslutet i Avfallsnämnden i september i stället för i juni. Bakgrunden till detta är att basera taxeberäkning på ett säkrare utfall för år 2021.

2021-04-29 Beslut inriktningsärende avfallstaxa 2022 i Avfallsnämnden.

2021-09-09 Beslut förslag avfallstaxa 2022 i Avfallsnämnden.

2021-11 Beslut avfallstaxa 2022 i KS/KF i Stockholm.

2022-01-01 Avfallstaxa 2022 börjar gälla.

SLUT

Bilaga Avfallstaxa år 2021